

Historia

HISTORIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ŚLĘZAKACH

„Szkoła w tutejszej gminie istniała już od roku 1874. Kiedy za staraniem pani baronowej Beist, zamieszkałej w Chmielowie, wystawiono kościół w Dąbrowicy, każdorazowy organista miał obowiązek uczyć dzieci i być pisarzem w gminie. Nauka ta odbywała się w wynajętej chacie, zwykle w porze zimowej”.

W 1886 roku zakupiono w lasach Jaśnie Wielmożnego Hrabiego Jana Tarnowskiego z Dzikowa drzewo na budowę szkoły. W 1887 roku zakończono budowę szkoły o jednej Sali naukowej i mieszkaniu nauczyciela. Pierwszym nauczycielem był Wojciech Żeglicki (1887 - 1889). Po nim objął posadę Ignacy Krogulski (1889 - 1906), którego staraniem w roku 1895, za poparciem ówczesnego właściciela dóbr, Jana Griesswalda wybudowano drugą salę z pokojem dla drugiej siły nauczycielskiej. Dzieci wciąż przybywało i w roku 1905 wygospodarowano trzecią salę lekcyjną i przyjęto trzecią siłę nauczycielską. Po Ignacym Krogulskim obowiązki kierownika szkoły objął Eugeniusz Sikora (1907 - 1924). W 1909 roku szkołę ogrodzono płotem.

W 1912 roku wybudowano salę lekcyjną w Kaczakach, w której uczyły się dzieci ze wsi Kaczaki. W okresie I wojny światowej w szkole pozostał tylko kierownik Eugeniusz Sikora dzięki czemu uratował akta i sprzęty szkolne oraz budynek od zniszczenia. W czasie, w którym budynek nie był zajęty przez wojska prowadził on w szkole zajęcia. Dzieci uczęszczały do szkoły tylko zimą, gdyż w lecie pomagały rodzicom w pracach polowych. Jesienią zbierały liście jeżyny i borówki na herbatę dla wojska.

Przez tutejszą miejscowość odbywał się główny przemarsz wojsk austriackich i rosyjskich. W budynku szkoły był zawsze oddział telegraficzny i telefoniczny. Trzy razy stacjonowały wojska austriackie, dwa razy rosyjskie.

Okres wojny był bardzo ciężki dla mieszkańców tej gromady. Nawiedziły ten teren klęski żywiołowe - „grad wielkości gęsi jaj, powódź, susza” co powodowało, że mieszkańcy wsi żyli w nędzy i głodzie.

W 1924 roku umiera nagle kierownik Eugeniusz Sikora (pochowany został na cmentarzu w Ślężakach).

W 1924 roku Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego przekształciło dwuklasową szkołę powszechną w trzyklasową z nauczycielem kierującym, którym został Leopold Penc z dwoma nauczycielami stałymi.

W 1928 roku założona została szkolna kasa oszczędności.

16 listopada 1934 roku szkoła rozpoczęła organizować kursy wieczorowe oświaty pozaszkolnej. Na pierwszy rzut zapisało się 20 słuchaczy w wieku 14 - 20 lat: 8 mężczyzn i 12 dziewcząt.

W związku z tym, że dzieci w szkole przybywało (w 1936 roku zapisanych było 370, a na rok 1939 w spisach widniało około 500 dzieci) podjęto decyzję o budowie drugiej szkoły w Dąbrowicy. 12 grudnia 1938 roku odbyło się komisyjne badanie gruntu pod budowę nowej szkoły. Po badaniu stwierdzono, że opisany grunt pod względem położenia i wartościowości odpowiada warunkom wymaganym pod budowę szkoły. Niestety wybuch wojny zniweczył plany budowy.

Od roku 1939 - 1943 w kronice szkoły zostały nie zapisane czyste karty.

W 1943 roku zapisanych do szkoły było 426 dzieci (w obowiązku szkolnym 504), poczyniono starania i zorganizowano pełną 7 klasową szkołę podstawową.

Dzieci uczyły się, jak mówi kronika „w ciasnym, wypróchniałym, walącym się budynku szkolnym”. Z powodu ciasnoty w szkole, część uczniów uczyła się w Domu Ludowym (wybudowanym w 1937 roku) oraz w wynajętych pomieszczeniach.

Warunki nauczania były bardzo złe, brakowało podstawowego sprzętu szkolnego. Nędza, głód, zacofanie powodowały, że do szkoły uczęszczało tylko 40% dzieci objętych obowiązkiem szkolnym. W 1945 roku staraniem kierownictwa szkoły zorganizowano kurs oświatowy dla młodzieży dorosłej, na który zapisało się 70 osób. Po zdaniu egzaminu przed komisją młodzież otrzymała świadectwa równoznaczne z ukończeniem klasy VII szkoły podstawowej.

20 września 1946 roku na zebraniu obywateli podjęto uchwałę o przeprowadzeniu elektryfikacji gromady. Przewodniczącym komitetu elektryfikacyjnego został Piotr Stawowy. Szkoła została zelektryfikowana w 1948 roku, a „31 lipca 1949 roku otrzymała aparat radiowy o sześciu lampach”.

Z powodu dużej ilości dzieci zapisanych do szkoły część dzieci uczyła się stale w wynajętych pomieszczeniach.

Dnia 2 lipca 1950 roku został poświęcony kamień węgielny pod nową szkołę w Dąbrowicy. W stosunku do ilości dzieci w okresie powojennym bardzo źle przedstawiał się stan kadry nauczycielskiej: 5 - 6 nauczycieli uczyło ponad 400 dzieci.

W 1955 roku dotychczasowy kierownik szkoły „Leopold Penc przeszedł w stan poza służbowy, a na jego miejsce został mianowany Lzydor Szmer”.

W 1958 roku został założony Komitet Budowy Szkoły Podstawowej w Ślężakach, którego przewodniczącym został Władysław Bojda.

Materiał na budowę szkoły został częściowo pozyskany z rozbiórki gorzelni w Józefowie. W miesiącu październiku 1958 roku, po zatwierdzeniu planów, rozpoczęto budowę nowej szkoły w Ślężakach.

3 września 1962 roku, rok szkolny rozpoczęto w nowej, pięknej szkole.

Skład grona nauczycielskiego:

- kierownik: Izydor Szmer,
- nauczyciele: Józef Domagała, Maria Grębowiec, Emilia Łącz, Maria Moryl, Danuta Pasek, Władysław Pasek, Kazimiera Uzar.

Od 1 września 1964 roku została uruchomiona filia w Markach. Nauczycielką była Emilia Średniawska.

3 listopada 1965 roku w Szkole Podstawowej w Ślężakach rozpoczęły się zajęcia Szkoły Przynależenia Rolniczego. Odbyła się tutaj wojewódzka inauguracja nowego roku szkolnego dla Szkół Przynależenia Rolniczego.

Od 1 września 1981 roku stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej w Ślężakach objął Pan Jan Rzepa, a w 1983 roku stanowisko objęła Pani Emilia Madej, która funkcję dyrektora pełniła 8 lat. W 1991 roku dyrektorem szkoły została nauczycielka Szkoły Podstawowej w Ślężakach Pani Anna Hynowska.

W 1992 roku szkoła uroczystie obchodziła 30 - lecie powstania. W czasie tej uroczystości szkoła została poświęcona przez ówczesnego proboszcza, księdza Zygmunta Wawrzyszko.

Od 1 stycznia 1996 roku organem prowadzącym szkołę jest Urząd Miasta i Gminy w Baranowie Sandomierskim, a organem nadzorującym Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Reforma Edukacji w 1999 roku zlikwidowała ośmioklasowe szkoły podstawowe. Z dniem 1 września 1999 roku powstały sześcioklasowe szkoły podstawowe, trzyletnie gimnazja oraz trzyletnie i czteroletnie szkoły ponadgimnazjalne kończące się maturą.

Decyzją Rady Miejskiej w Gminie Baranów Sandomierski powołano cztery gimnazja. Jedno z nich powstało w Ślężakach (Uchwała Nr VII/45/99 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 25 marca 1999r.) Od kwietnia 1999 roku rozpoczęły się prace przygotowujące do rozpoczęcia nowego roku szkolnego w nowo powołanym gimnazjum. Prace te koordynował Pan Jacek Rożek dotychczasowy nauczyciel matematyki w szkole podstawowej, a od 1 września 1999 roku powołany został na stanowisko Dyrektora Publicznego Gimnazjum w Ślężakach. Na potrzeby gimnazjum przekazano trzy sale lekcyjne na parterze szkoły. Wspólna była sala gimna-styczna, biblioteka z czytelnią i kuchnia. 1 września 1999 roku w Publicznym Gimnazjum w Ślężakach rozpoczęło naukę 58 uczniów w trzech oddziałach. Naukę prowadziło 12 nauczycieli, wszyscy z wyższym wykształceniem.

W szkole podstawowej w roku szkolnym 1999/2000 uczyła się jeszcze klasa siódma i ósma, a w 2000/2001 tylko klasa ósma

28 maja 2002 r. Publiczna Szkoła Podstawowa otrzymała imię Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz sztandar ufundowany przez nauczycieli. 1 września 2003 roku Uchwałą Nr VIII/41/2003 Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim z dnia 26.04.2003 r. utworzono Zespół Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Ślężakach w skład, którego weszły Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Publiczne Przedszkole.

17 października 2003 roku Publiczne Gimnazjum otrzymało imię Jana Pawła II.

Od 1 września 2005 roku po reorganizacji placówek oświatowych w gminie Publiczne Gimnazjum zostało włączone do istniejącego Zespołu. Placówka otrzymała nazwę Zespół Szkolno - Przedszkolny w Ślężakach. Dyrektorem Zespołu została Pani Anna Hynowska dotychczasowy dyrektor Zespołu.

Zespół Szkolno - Przedszkolny funkcjonuje w takiej formie do dnia dzisiejszego.

31 sierpnia 2017 roku z pracą w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ślężakach pożegnała się Pani Dyrektor Anna Hynowska odchodząc na zasłużoną emeryturę. Swoją przygodę pedagogiczną w naszej szkole rozpoczęła 37 lat temu. Ten czas wypełniła ciężką pracą, podejmując trudy i wyzwania stawiane szkolnictwu. Ciepła i empatyczna zawsze wysłuchiwała i pomogła znaleźć rozwiązanie. Nastawiona na dobro drugiego człowieka potrafiła zrozumieć problemy napotyka na drodze przez uczniów, nauczycieli, rodziców, czy innych, którzy szukali u niej wsparcia i pomocy. Przez swoją wieloletnią oddaną pracę w szkole zapisuje się dziś w pamięci uczniów niejednego pokolenia.

1 września 2017 roku Dyrektorem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego został p. Jacek Rożek, dotychczasowy nauczyciel matematyki w Zespole.

Decyzją Rady Miejskiej w Gminie Baranów Sandomierski (Uchwała Nr XLV/376/17 Rada Miejska w Baranowie Sandomierskim z dnia 9 listopada 2017 roku) w wyniku reformy oświatowej przekształcono dotychczasową sześciolletnią Szkołę Podstawową w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego wchodzącą w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ślężakach, której dyrektorem został p. Jacek Rożek. Przez najbliższe dwa lata funkcjonuje ona jako Szkoła Podstawowa z klasami gimnazjalnymi.